

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 146 din 12.02.2020

Dosar nr.: 581/2019

Petiția nr.: 4665/09.08.2019

Petent:

Reclamat: Casa Sectorială de Pensii a Ministerului Afacerilor Interne

Obiect: discriminare între persoanele pensionate în baza Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și cele pensionate în baza Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat; interpretarea și aplicarea art. 110 din Legea nr. 223/2015.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul petentului

1.

Numele, domiciliul ales și sediul părții reclamate

2. Casa Sectorială de Pensii a Ministerului Afacerilor Interne, mun. București, str. George Georgescu nr. 3, sector 4

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin. 4, din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 4665/24.09.2019 și 5607/24.09.2019, a citat părțile pentru data de 11.10.2019.

4. Odată cu fixarea audierilor în cauză, s-a pus în discuție părților excepția de necompetență materială invocată din oficiu, competența de soluționare în ceea ce privește aplicarea și interpretarea actelor normative aparținând instanței de judecată.

5. La audierile din 11.10.2019 părțile nu au fost prezente, procedura fiind legal îndeplinită.

6. Prin adresa nr. 6634/05.11.2019, petentului i-a fost comunicat punctul de vedere formulat de reclamat, în vederea formulării concluziilor scrise, termenul fixat pentru acest ultim act procedural fiind data de 25.11.2019.

III. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Petentul, pensionar cu pensie de invaliditate gradul II în baza Legii nr. 223/2015, consideră că se creează o discriminare între persoanele pensionate în baza Legii nr. 263/2010 și cele pensionate în baza Legii nr. 223/2015, prin interpretarea și aplicarea art. 110 din Legea nr.

223/2015 și solicită transformarea pensiei de invaliditate în pensie de serviciu pentru limită de vârstă sau anticipată parțial întrucât este persoană cu handicap accentuat și îndeplinește în aprecierea sa, condițiile necesare pentru reducerea cu 10 ani a vârstei de pensionare, având în vedere și vechimea deținută pentru pensie anticipată parțial conform Legii nr. 223/2015.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

7. Prin memoriul înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 4665/09.08.2019 petentul, pensionar cu pensie de invaliditate gradul II este nemulțumit de interpretarea și aplicarea art. 110 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat.

8. Petentul precizează că în luna iulie a anului 2019, Curtea Constituțională a constatat prin Decizia nr. 632/2018, publicată în M.Of. nr. 995 din 26 noiembrie 2018, că sintagma *"preexistent calității de asigurat"* este neconstituțională și a fost interpretată în sensul că beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare, precum și a stagiilor de cotizare și persoanele care au realizat un stagiu de cotizare în condiții de handicap dobândit ulterior dobândirii calității de asigurat, fără a fi afectat dreptul persoanelor care au realizat stagiu de cotizare în condiții de handicap preexistent calității de asigurat.

9. Astfel, prin prisma acestei decizii, petentul a considerat că poate beneficia de această prevedere, din moment ce era încadrat în gradul de handicap accentuat, fapt pentru care a făcut solicitare către Casa de pensii pentru reducerea vârstei de pensionare cu 10 ani și emiterea unei noi decizii din care să reiasă că pensia de invaliditate de care beneficia să devină pensie pentru limită de vârstă.

10. În condițiile în care solicitarea i-a fost respinsă, petentul apreciază că este discriminat pe criteriu de handicap, întrucât Decizia CCR menționată face referire la art. 58 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, ceea ce face ca persoanele pensionate în baza Legii nr. 223/2015, cum este cazul petentului, să nu beneficieze de această interpretare.

11. Prin urmare, în opinia petentului se creează o discriminare între persoanele cu handicap din sistemul pensiilor militare și persoanele cu handicap din sistemul pensiilor publice, întrucât înainte de această decizie CCR nr. 632/2018, beneficiau de această reducere numai persoanele cu handicap dobândit înainte de calitatea de asigurat, iar în sistemul militar nu se puteau angaja persoane cu handicap, fapt pentru care nu avea sens să fie prevăzută în lege acea prevedere. Însă, la momentul formulării petiției, petentul consideră că este corect să beneficieze de această decizie a CCR și persoanele din sistemul militar, deoarece handicapul se poate dobândi ulterior calității de asigurat și în sistemul militar, cum este cazul său.

12. În ceea ce privește cel de-al doilea capăt de cerere, petentul își exprimă nemulțumirea cu privire la modalitatea de interpretare de către Casa de Pensii a art. 110 din Legea nr. 223/2015 care a stat la baza respingerii cererii din ianuarie 2016 de recalculare a pensiei deținute, respectiv de transformare a pensiei de invaliditate în pensie de serviciu anticipată parțial în raport cu vechimea valorificată prin ultima decizie de pensie.

13. Petentul mai adaugă că, în cazul în care art. 110 este interpretat corect, discriminarea rezultă chiar din lege, deoarece o persoană în activitate care se pensionează în baza Legii

nr. 223/2015 cu aceeași vechime cu a sa obține pensie de serviciu anticipată parțială, în timp ce petentul rămâne cu pensia de invaliditate. Astfel, petentul solicită înlăturarea discriminării create între persoanele care s-au pensionat începând cu anul 2016 și cele pensionate anterior.

14. Motivul care a stat la baza respingerii cererii sale de a nu putea beneficia de pensie de serviciu anticipată parțială a fost acela că un drept de pensie deschis nu se mai poate modifica, iar Legea nr. 223/2015 nu prevede transformarea pensiei de invaliditate în pensie de serviciu anticipată parțială, ci doar în pensie pentru limită de vârstă, iar art. 18 din lege face referire strict la militarii în activitate.

15. Petentul a fost pensionat în baza Legii nr. 263/2010, beneficiind de pensie de invaliditate, însă în baza legii aplicabile înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 263/2010, precum și în conformitate cu Legea nr. 223/2015, în baza vechimii deținute, îndeplinea condițiile pentru a beneficia de pensie de serviciu anticipată parțial.

16. Prin urmare, petentul solicită analizarea prevederilor art. 110, 43 și 18 din Legea nr. 223/2015 prin prisma domeniului specific al discriminării.

17. Petentul anexează la petiție înscrisuri:

- cererile adresate Casei de Pensii Sectorială a M.A.I. din 2016 și 2019;
- certificatul de încadrare în grad de handicap;
- decizia nr. 168023 din 25.02.2015 privind acordarea pensiei de invaliditate;
- răspunsurile primite din partea Casei de Pensii Sectoriale a M.A.I. nr. 616205/26.01.2016 și 4348368 din 31.07.2019.

Sușinerile reclamatului:

Casa Sectorială de Pensii a Ministerului Afacerilor Interne

18. Prin punctul de vedere cu nr. de înregistrare la C.N.C.D. 6018/11.10.2019, reclamatul invocă pe cale de excepție tardivitatea introducerii plângerii în ce privește faptele petrecute până la data de 17.05.2015 și solicită, pe fond, respingerea petiției ca nefondată, criteriul dedus de acesta pe baza căruia se face deosebirea fiind apartenența la o categorie defavorizată, adică consecința faptului că persoanele din această categorie nu beneficiază de un anumit drept sau nu pot efectua anumite acte spre deosebire de majoritatea persoanelor, ceea ce nu este și cazul de față.

19. Reclamatul adaugă că C.N.C.D. nu are competența de a examina soluțiile legislative alese de către legiuitor, precum și conformitatea acestora în concordanță cu principiul egalității statuat în Constituția României, competența în acest sens revenind exclusiv Curții Constituționale.

20. Astfel, din moment ce petiția nu vizează un act material, ci faptul că o anumită prevedere legală (Legea nr. 263/2010 și Legea nr. 223/2015) îi creează o stare de discriminare, singurul control la care pot fi supuse actele normative este cel de constituționalitate, exercitat de Curtea Constituțională.

21. Raportat la Decizia CCR nr. 632/2018 la care face referire petentul, reclamatul precizează că aceasta privește neconstituționalitatea dispozițiilor art. 58 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

22. Astfel, asupra pensiei de invaliditate a reclamantului nu se mai aplică din anul 2016

prevederile Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și, implicit, nici cele ale deciziei, deoarece există prevederi legale exprese în art. 45 alin. 2 din Legea nr. 223/2015 care sunt de strictă aplicare și interpretare: "la împlinirea vârstei prevăzute de lege pentru obținerea pensiei militare de serviciu pentru limită, beneficiarii pensiei de invaliditate pot opta pentru pensia care îi avantajează".

23. Odată cu intrarea în vigoare însă a Legii nr. 223/2015, pensionarii din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională nu mai fac parte din sistemul public de pensii, fapt pentru care, începând cu data de 01.01.2016, pensionarii din sistemul pensiilor militare nu le mai sunt opozabile dispozițiile cuprinse în Legea nr. 263/2010 cu modificările și completările ulterioare, act normativ la care face referire Decizia CCR nr. 632/2018.

V. Motivele de fapt și de drept

24. În fapt, Colegiul director reține spre analiză faptul că petentul, pensionar cu pensie de invaliditate gradul II în baza Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat reclamă discriminarea care se creează între persoanele pensionate în baza Legii nr. 263/2010 și cele pensionate în baza Legii nr. 223/2015 prin interpretarea și aplicarea art. 110 din Legea nr. 223/2015 și solicită transformarea pensiei de invaliditate în pensie de serviciu pentru limită de vârstă sau anticipată parțial întrucât este persoană cu handicap accentuat și îndeplinește în aprecierea sa, condițiile necesare pentru reducerea cu 10 ani a vârstei de pensionare, având în vedere și vechimea deținută pentru pensie anticipată parțial conform Legii nr. 223/2015.

25. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul ia act de excepțiile invocate în cauză raportat la obiectul plângerii:

- excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării invocate invocată din oficiu cu privire la aplicarea și interpretarea actelor normative, aspecte care intră în sfera de competență a instanței de judecată;
- excepția tardivității introducerii plângerii (invocată de reclamat) în ce privește faptele petrecute până la data de 17.05.2015;
- excepția de necompetență materială raportat la o eventuală discriminare ce rezultă din acte normative, în acest sens, competența pentru examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor, precum și conformitatea acestora în concordanță cu principiul egalității statuat în Constituția României revenind Curții Constituționale, conform Deciziei C.C.R. nr. 997 din 7 octombrie 2008.

26. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

27. În conformitate cu dispozițiile **art. 63** din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) *Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției*”, Colegiul urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepțiilor invocate.

28. Având în vedere situația de fapt și în temeiul prevederilor art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008, Colegiul director reține că a fost invocată din oficiu excepția de necompetență materială a C.N.C.D. în ceea ce privește o posibilă faptă de discriminare ce ar rezulta din interpretarea și aplicarea legii Legii nr. 223/2015 în cazul petentului: *"Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția de necompetență atunci când, în mod vădit, constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, asupra căreia Colegiul director trebuie să se pronunțe cu prioritate."*

29. De asemenea, Colegiul director reține că excepția de necompetență materială invocată din oficiu a fost pusă în dezbatere părților prin adresele nr. 4665/24.09.2019, respectiv 5607/24.09.2019, în conformitate cu prevederile art. 30 și următoarele din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor:

"art. 30 (1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbaterea petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere.

(2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.

Art. 31 (1) Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul.

(2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.

Art. 32 Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director."

30. Examinând conținutul petiției și legislația în vigoare, Colegiul director constată că se pune în discuție interpretarea și aplicarea art. 110 din Legea nr. 223/2015 prin care se creează o situație discriminatorie între persoanele pensionate în baza Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și cele pensionate în baza Legii nr. 223/2015. În acest sens, petentul solicită transformarea pensiei de invaliditate în pensie de serviciu pentru limită de vârstă sau anticipată parțial întrucât este persoană cu handicap accentuat și îndeplinește în aprecierea sa, condițiile necesare pentru reducerea cu 10 ani a vârstei de pensionare, având în vedere și vechimea deținută pentru pensie anticipată parțial conform Legii nr. 223/2015.

31. Petentul se raportează la Decizia C.C.R. nr. 632/2018 prin care s-a stabilit neconstituționalitatea dispozițiilor art. 58 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.

32. În considerarea incidenței obiectului petiției în câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „jurisdicție administrativă” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile în litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

33. Actul de soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor O.G. nr. 137/2000 republicată este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (C.N.C.D.), iar actul *per se* este susceptibil de a fi atacat în

contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești.

34. Caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul director al C.N.C.D. a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960/15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție). Prin Decizia nr. 1096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că *„C.N.C.D. este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ – jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art. 124 privind înfăptuirea justiției și art. 126 alin. (5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare”*.

35. Ca atare, se naște întrebarea legitimă, în ce măsură pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000 republicată, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce sunt în legătură indisolubilă cu activitatea de înfăptuire a justiției de către instanțele judecătorești, aspecte de interpretare și aplicare a legii care intră în mod cert în sfera de competență a acestora ori în soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești.

36. Colegiul director se raportează în analiza prezentei cauze la Constituția României, prevederile art. 1 alin. 4 că: *„Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor: legislativă, executivă și judecătorească în cadrul democrației constituționale”*; art. 125 alin. 1, alin. 2 și alin. 3 care statuează că înfăptuirea justiției se face potrivit legii, dispunând că justiția este unică și imparțială, egală pentru toți, iar judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Aceasta face ca în activitatea de judecată, judecătorii să nu poată fi supuși niciunei directive din partea puterii legislative sau executive.

37. De asemenea, în analiza cauzei, Colegiul director se raportează și la Decizia Curții Constituționale nr. 997 din 7 octombrie 2008, care a reținut că: *”prevederile art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare sunt neconstituționale, în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative”*.

38. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat prin decizia mai sus-amintită că, în măsura în care s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate.

39. În jurisprudența sa, Colegiul director a statuat că nu analizează modul de stabilire *sui generis*, prin lege, a unor drepturi în favoarea unor categorii de persoane în mod diferit față de alte categorii ori nereglementarea de către legiuitor a unor aspecte care țin de statutul unei persoane sau categorii de persoane. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României revine Curții Constituționale.

40. În concluzie, s-ar încălca în mod flagrant principiul separației puterilor în stat, prin interferarea de către C.N.C.D. în atribuțiile legislativului, dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre

prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale art. 16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

41. Ori, astfel cum a statuat și Curtea Constituțională, interpretarea legii este atributul suveran al instanțelor judecătorești în opera de înfăptuire a justiției, iar controlul acestei interpretări se realizează prin exercitarea căilor de atac. Din acest punct de vedere, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu se poate subroga instanțelor de judecată pentru a face aprecieri în legătură cu aspectele de fond ale petiției care decurg din modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale, precum și consecințele juridice ce decurg dintr-o asemenea interpretare.

42. Prin urmare, Colegiul director urmează a admite excepția invocată din oficiu reținând și aspectul potrivit căruia instituția Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu se poate pronunța cu privire la modalitatea de interpretare și aplicare a legii, atribut exclusiv al instanțelor de judecată.

43. Având în vedere cele mai sus arătate, Colegiul apreciază faptul că admiterea excepției necompetenței Consiliului face de prisos analizarea fondului petiției.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admiterea excepției necompetenței materiale a C.N.C.D. în raport cu obiectul petiției, astfel cum este formulat;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Data redactării: 20.02.2020

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: C.J. și C.M.I.